

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
26 augustus 2024 (mondelinge uitspraak 20 augustus 2024)

Zitting: 20 augustus 2024 te Almere

Klachtnummer: KC 2024 – 051

1. De klacht

De klachtmelding vermeldt de volgende klacht:
Klager maakt bezwaar tegen de verplichte opname. Klager zegt dat hij hier niet hoort.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 15 augustus 2024 heeft de commissie de klacht van klager ontvangen.
- Klager heeft de commissie toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Op 15 augustus 2024 zijn aangeklaagden en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klager in kennis gesteld.
- Op 15 augustus 2024 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 20 augustus 2024.
- De commissie heeft aangeklaagden verzocht om een schriftelijke reactie op de klacht in te dienen. Op 19 augustus 2024 heeft de commissie een schriftelijke reactie van aangeklaagden ontvangen.
- De hoorzitting heeft op 20 augustus 2024 plaatsgevonden.
- De beslissing, zie punt 7, is op dezelfde dag aan klager en aangeklaagden meegedeeld (per email of telefonisch).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klager is geboren op Hij is bekend met alcohol- en drugsgebruik. Klager heeft een psychiatrische voorgeschiedenis en is sinds 2006 bekend met de diagnose schizofrenie. De reden van opname is een toename van psychotische klachten. Klager maakt een ontremde indruk. Zijn stemming is dysfoor. Zijn denken is versneld. Hij spreekt van de hak op de tak. Klager wil geen hulp. Hij vindt niet dat hij iets mankeert en wil absoluut geen behandeling.

Op 24 juli 2024 heeft de rechtbank Midden-Nederland, locatie Lelystad, een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel verleend tot en met 14 augustus 2024, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding, het opnemen in een accommodatie is toegewezen.

Op 26 juli 2024 wordt de beslissingsbrief aan klager overhandigd tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel.

De zorgverantwoordelijke stelt in de brief van 26 juli 2024 dat hij besloten heeft om klager verplichte zorg te geven. De verplichte zorg wordt aan klager gegeven omdat het uitstellen daarvan niet langer verantwoord is voor hem of zijn omgeving.

De zorgverantwoordelijke stelt dat er sprake is van een manische psychose bij een bekende schizofrenie. Het ernstig nadeel bestaat uit gevaarlijk gedrag naar anderen (seksueel overschrijdend gedrag naar minderjarigen op straat), waarbij beoordeling heeft plaatsgevonden via de politie. Verder ernstig nadeel is maatschappelijke teloorgang door gebruik van alcohol en als gevolg van het huidig ziektebeeld, waarbij klager nu ook een risico heeft op een insult bij direct stoppen van overmatig gebruik van alcohol. De woning van klager is verwaarloosd. De opname is doelmatig zodat er geen risico is voor traumatische ervaringen voor anderen, zoals minderjarigen die worden benaderd voor seksuele handelingen door klager.

De zorgverantwoordelijke vindt dat klager op dit moment niet in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen ten aanzien van de verplichte zorg die hij zal krijgen. Hij is niet in staat tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake de psychiatrische behandeling, aangezien hij ten gevolge van de stoornis de gevolgen van zijn keuzes hieromtrent niet kan overzien.

De zorgverantwoordelijke vindt dat hij de voorkeuren van klager voor verplichte zorg niet kan volgen. Door het volgen van zijn voorkeuren ontstaat wel een groot risico op ernstig nadeel. Klager heeft geen ziektebesef of inzicht en kan zijn handelen vanuit zijn ziektebeeld niet overzien.

Op 14 augustus 2024 is een zorgmachtiging aangevraagd.

4. Toelichting van klager

Klager heeft ter zitting een toelichting op zijn klacht gegeven; deze wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hoe het met klager gaat antwoordt hij dat het goed met hem gaat en dat hij stabiel is. Klager wil naar huis. Hij wil herstellen en vervolgens klagen bij de overheid. Klager zegt dat hij op alle niveaus kan praten en dat hij op zoek is naar uitdagende gesprekpartners. Achter het toedienen van antipsychotica zit volgens hem een politieke lading. Dat is de reden dat psychiaters de medicatie zo vaak wisselen. Klager noemt dit amateuristisch stunten met pillen.

Klager antwoordt op de vraag over zijn gedrag naar kinderen zoals uit het dossier naar voren komt, dat hij wel met kinderen praat, maar geen kindervriend is.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat zijn behandelaren zijn gedrag spiegelen aan de groep in de kliniek. Zij weten niet hoe klager praat in zijn eigen omgeving. Klager zegt dat hij misschien wel veel vrienden heeft en dat meten met de groep in de kliniek niet aan de orde is.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat dit zijn eerste opname is en dat hij sinds 2006 altijd alleen ambuland in beeld is bij de GGZ. Hij zegt dat hij op dit moment geen baan heeft en beschikbaar is voor de arbeidsmarkt. Klager zegt dat hij 18 jaar maatschappelijk dienstverlener is geweest. Hij vraagt zich wel af of een werkgever een radiohoofd kan gebruiken. Klager zegt dat hij sinds 2006 stemmen hoort en dat zijn gedachten voor iedereen 'te lezen' zijn door een satelliet en de overheid daar een rol in speelt.

Gevraagd of klager alles heeft kunnen zeggen wat hij heeft willen zeggen en of er goed naar hem is geluisterd, antwoordt hij dat hij een rechtvaardig oordeel van de commissie wil.

Gevraagd of de pvp nog iets wil toevoegen antwoordt zij dat er bij klager geen sprake is van ernstig nadeel. Zijn gedrag is gezond en klager ontkent de beschuldigingen.

5. Weerwoord van aangeklaagden op de klacht

Ter zitting heeft mw. B., met verwijzing naar de schriftelijke reactie, verweer gevoerd; dit wordt hier onder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hiernaar antwoordt mw. B. dat klager is opgenomen, omdat er sprake was van ernstig nadeel in de vorm van gevaarlijk gedrag naar anderen (seksueel overschrijdend gedrag naar minderjarigen op straat), waarbij een beoordeling heeft plaatsgevonden door de politie. De politie en het gebiedsteam wijzen hierop de uitspraken van klager richting minderjarigen.

Gevraagd hiernaar antwoordt mw. B. dat tijdens de opname de manie met psychotische kenmerken afneemt, maar nog onvoldoende in remissie is gekomen. Er is sprake van een verhoogd energieniveau, een dysfore, geprikkelde en expansieve stemming, grootheidswaan en auditieve hallucinaties. Klager maakt ontremde opmerkingen en vertoont grensoverschrijdend gedrag naar (jongere) vrouwelijke collega's en medepatiënten, waardoor het risico op ernstig nadeel, zowel intern als extern, nog aanwezig is.

Gevraagd naar het perspectief antwoordt mw. B. dat klager eerst goed moet worden ingesteld op medicatie.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

Gelet op de ingebrachte stukken en de informatie van wat ter zitting is besproken komt de commissie tot de volgende overwegingen.

De commissie heeft bij de klacht de rechtmatigheid van de verplichte zorg ter uitvoering van de door de rechtbank op 24 juli 2024 verleende machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel en de daarbij vastgestelde vormen van verplichte zorg te beoordelen.

Allereerst en meer in het algemeen overweegt de commissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de gronden

van de Wvggz en aan vormvoorschriften als vastlegging van het zorgplan en het uitreiken van een voldoende gemotiveerde schriftelijke kennisgeving van de verplichte zorg.

Wat betreft deze *formele* aspecten van de verplichte zorg en de beslissingsbrief van 26 juli 2024 stelt de commissie vast dat deze voldoen aan de wettelijke vereisten die hiervoor zijn gesteld.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

De commissie overweegt dat uit de beslissingsbrief van 26 juli 2024 blijkt dat klager bij aangeklaagde bekend is met een psychische stoornis.

De zorgverantwoordelijke heeft zich op 24 juli 2024 op de hoogte gesteld van de gezondheidstoestand van klager en hem onderzocht. Hij heeft op 24 juli 2024 overleg met klager gehad over de voorgenomen beslissing. De beslissing is op 26 juli 2024 op schrift gesteld en voorzien van een schriftelijke motivering. De geneesheer-directeur heeft klager een afschrift van de beslissing gegeven en hem op 26 juli 2024 schriftelijk in kennis gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon en de familievertrouwenspersoon.

De commissie acht dat met wat op de hoorzitting naar voren is gebracht en de informatie zoals opgenomen in de decursus en de schriftelijke reactie van aangeklaagde, voldoende aannemelijk is gemaakt dat zonder het opnemen in een accommodatie, een zodanig psychotisch toestandsbeeld in stand blijft dat er zich bij klager ernstig nadeel voordoet in de zin van art. 1.1. lid 2 onder a. Wvggz.

De commissie acht met name aannemelijk dat het gedrag van klager, voortvloeiend uit zijn psychotisch toestandsbeeld, zodanig ernstig is dat dit zonder de verplichte zorg leidt tot ernstig nadeel. Er is sprake van een manie met psychotische kenmerken bij schizofrenie met auditieve hallucinaties, grootheidswaan, geprikkelde stemming en een verhoogd energieniveau. Er is sprake van ernstig nadeel in de vorm van gevaarlijk gedrag naar anderen (seksueel overschrijdend gedrag naar minderjarigen op straat). Tevens is er sprake van dreigende maatschappelijke teloorgang door gebruik van grote hoeveelheden alcohol en verwaarlozing van de woning. Klager heeft geen ziektebesef of inzicht in zijn ziekte. Een opname op een gesloten afdeling draagt bij aan de veiligheid van klager en anderen.

De commissie toetst de voorgestelde verplichte zorg tevens aan de vereisten van doelmatigheid (heeft de behandeling zin), proportionaliteit (staat het belang van behandelen in verhouding tot de dwang) en subsidiariteit (zijn er alternatieven).

Op grond van het bovenstaande is de commissie van oordeel dat de voorgestelde verplichte zorg in de vorm van het opnemen in een accommodatie doelmatig en proportioneel is.

Gelet op het bovenstaande is tevens aan het vereiste van subsidiariteit voldaan.

De commissie verklaart de klacht voor wat betreft de verplichte zorg in de vorm van het opnemen in een accommodatie op grond van artikel 8:9 Wvggz **ongegrond**.

7. Beslissing

De commissie verklaart de klacht: **ongegrond**

Deze beslissing is genomen door:

Mw. mr. drs. A.M.M. van Breugel, voorzitter,
Dhr. drs. P.J. van Dalen, psychiater,
Mw. A. L. Korporaal, algemeen lid.

In aanwezigheid van mw. mr. A.L. Duimel, ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening

Beroepsmogelijkheden

De commissie wijst klager en de zorgaanbieder op de mogelijkheid dat zij op grond van artikel 10:7 Wvvgz binnen zes weken na het bekend maken van deze uitspraak de rechter om een beslissing over de klacht kunnen verzoeken. Dit kunnen zij doen door zelf rechtstreeks een verzoekschrift in te dienen.

Zij kunnen hierbij een verzoek tot schadevergoeding (doen) indienen